

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

17. října 2019 *

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Trh s etanolem – Nařízení (ES) č. 1/2003 – Článek 20 odst. 4 – Rozhodnutí o kontrole – Průběh kontroly –
Důvěrnost korespondence mezi advokátem a jeho klientem – Odmítnutí pozastavit vyšetřovací opatření – Žaloba na neplatnost – Přípustnost – Přípravné rozhodnutí“

Ve věci C-403/18 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 14. června 2018,

Alcogroup SA,

Alcodis SA,

se sídlem v Bruselu (Belgie), zastoupené P. de Bandtem, J. Dewispelaerem a J. Probstem, advokáty,

navrhovatelky,

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená T. Christoforouem, V. Bottkou, C. Giolitoem a F. Jimeno Fernándezem, jako zmocněnci,

žalovaná v řízení v prvním stupni,

Orde van Vlaamse Balies, se sídlem v Bruselu (Belgie), zastoupený F. Wijckmansem a S. De Keer, advokáty, jakož i S. Engelenem, advokátem,

Ordre des barreaux francophones et germanophone,

Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles,

se sídlem v Bruselu (Belgie), zastoupenými T. Bontinckem, A. Guillerme a P. Goffinetem, advokáty,

vedlejší účastníci řízení v první stupni,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení L. S. Rossi (zpravodajka), předsedkyně senátu, J. Malenovský a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: P. Pikamäe,

* Jednací jazyk: francouzština.

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se společnosti Alcogroup SA a Alcodis SA domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 10. dubna 2018, Alcogroup a Alcodis v. Komise (T-274/15, nezveřejněný, EU:T:2018:179, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál odmítl jako nepřípustnou jejich žalobu směřující jednak ke zrušení rozhodnutí Komise C(2015) 1769 final ze dne 12. března 2015, určeného společnosti Alcogroup a všem společnostem přímo nebo nepřímo jí ovládaným, včetně společnosti Alcodis, vydaného v řízení podle čl. 20 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 (AT.40244 – Bioetanol) (dále jen „druhé rozhodnutí o kontrole“), a jednak ke zrušení dopisu Komise ze dne 8. května 2015 určeného společnosti Alcogroup v rámci vyšetřování AT.40244 – Bioetanol a AT.40054 – Oil and Biofuel Markets (dále jen „dopis ze dne 8. května 2015“).

I. Právní rámec

- 2 Článek 20 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101 SFEU] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1, Zvl. vyd. 08/02, s. 205), nadepsaný „Kontrolní pravomoci Komise“, stanoví v odstavcích 1 a 4:

„1. Za účelem plnění povinností svěřených jí tímto nařízením může Komise provádět veškeré nezbytné kontroly podniků a sdružení podniků.

[...]

4. Podniky a sdružení podniků se musí podřídit kontrolám nařízeným na základě rozhodnutí Komise. Rozhodnutí musí stanovit předmět a účel kontroly, stanovit datum, kdy má začít, a uvést sankce podle článků 23 a 24 a právo na přezkoumání rozhodnutí Soudním dvorem. [...]“

II. Skutečnosti předcházející sporu

- 3 Skutečnosti předcházející sporu popsal Tribunál v bodech 1 až 27 napadeného rozsudku následovně:

„1 Žalobkyně, společnost Alcogroup a její dceřiná společnost Alcodis, jsou činné v oblasti výroby, zpracování a obchodu s etanolem, který se používá jednak jako přísada při výrobě fosilních paliv nebo samostatně jako palivo a jednak jako tradiční přísada, například při výrobě nápojů a farmaceutických, chemických a kosmetických výrobků.

První vyšetřování a první kontrola

- 2 V návaznosti na stížnost podanou v březnu 2013 provedla Evropská komise v květnu 2013 kontroly v prostorách společnosti Platts (U. K.) Ltd a v prostorách určitých podniků činných v odvětvích surové ropy, rafinovaných ropných produktů a biopaliv. Platts (U. K.) je podnik, který vyvinul a veřejnosti zpřístupnil metodu ocenění etanolu nazvanou „market-on-close“. Tyto kontroly byly

vedeny v rámci vyšetřování Komise, které bylo zaměřeno jak na fungování této metody, tak na případné koluze mezi podniky za účelem manipulace s touto metodou (dále jen „první vyšetřování“). Věc byla zapsána u Komise pod značkou AT.40054 – Oil and Biofuel Markets (dříve OCTOPUS).

- 3 V této souvislosti Komise přijala rozhodnutí ze dne 29. září 2014, nařizující společnosti Alcogroup, jakož i všem podnikům, které přímo či nepřímo ovládá, včetně společnosti Alcodis, podřídit se kontrole na základě čl. 20 odst. 4 [nařízení č. 1/2003]. Kontrola proběhla ve společných prostorách žalobkyní ve dnech 7. až 10. října 2014. Komise pověřila patnáct úředníků, aby provedly tuto kontrolu ve spolupráci se zástupci belgického orgánu pro hospodářskou soutěž, a žalobkyně požádaly o pomoc svých advokátů.
- 4 Po první kontrole žalobkyně pro účely obhajoby se svými advokáty vypracovali a mezi sebou vyměnili množství dokumentů a e-mailů. Aby bylo podle žalobkyní dáno jasně najevo, že se na tyto dokumenty a e-maily vztahuje profesní tajemství advokátů, nese v zásadě každá výměna označení „legally privileged“ (chráněno z důvodu důvěrnosti korespondence mezi advokátem a jeho klientem) v nadpise, nebo byla zařazena do spisu nazvaného „legally privileged“.

Druhé vyšetřování a druhá kontrola

- 5 Souběžně s prvním vyšetřováním zahájila Komise vyšetřování AT.40244 – Bioetanol (dříve AQUAVIT), které se týkalo možných dohod a případných jednání ve vzájemné shodě, které měly za cíl koordinaci jednání podniků činných v odvětví obchodu s bioetanolem v Evropském hospodářském prostoru (EHP), rozdělení trhů a zákazníků, a výměnu informací (dále jen „druhé vyšetřování“).
- 6 V rámci druhého vyšetřování přijala Komise [druhé rozhodnutí o kontrole].
- 7 Dne 16. března 2015 pověřila Komise osm úředníků provedením druhé kontroly v prostorách žalobkyní. Jen jediný z těchto úředníků byl součástí skupiny vyšetřovatelů pověřených provedením první kontroly. Kromě toho se druhé kontroly účastnili i dva zaměstnanci belgického orgánu hospodářské soutěže, kteří byli přítomni i u první kontroly. A konečně, P. B. a L. B. (dále jen společně „právní zástupci žalobkyní“) byli přítomni při druhé kontrole.
- 8 Druhá kontrola probíhala po dobu čtyř dnů, a sice od úterý 24. do pátku 27. března 2015.

První den druhé kontroly (24. března 2015)

- 9 Již první den druhé kontroly vyzvali právní zástupci žalobkyní Komisi, aby respektovala důvěrnost dokumentů týkajících se obhajoby vyhotovených po první kontrole.
- 10 Názory účastníků řízení se rozcházejí ohledně prostředků, které žalobkyně požadovaly a které byly v zásadě akceptovány Komisí za účelem zajištění této důvěrnosti, jakož i ohledně samotného průběhu prvního dne této kontroly.
- 11 V každém případě není zpochybňováno, že vyšetřovatelé Komise prozkoumávali výpočetní techniku k identifikaci dokumentů potenciálně relevantních pro účely druhé vyšetřování. Prověřovali servery, pevné disky a elektronické nástroje některých osob, které měly u žalobkyní důležité postavení. Vyšetřovatelé před tím, než je individuálně ověřili, zkopírovali na místě určené dokumenty na počítače Komise s použitím počítačového softwaru pro digitální vyšetřování, nazvaný „Nuix“, který umožňuje indexaci a vyhledávání pomocí konkrétních klíčových slov.

Druhý den druhé kontroly (25. března 2015)

- 12 Dne 25. března 2015 začali vyšetřovatelé s konkrétním posouzením dokumentů zkopírovaných na počítače Komise.
- 13 Na konci tohoto dne uložili vyšetřovatelé Komise na paměťový klíč USB seznam 59 souborů dokumentů ‚k exportování‘.
- 14 Ukázalo se, že mezi těmito 59 soubory dokumentů bylo pět e-mailů, které obsahovaly v předmětu nebo nadpise označení ‚legally privileged‘.
- 15 Po pročtení seznamu dokumentů ‚k exportování‘ na USB klíči se právní zástupci žalobkyň ohradili proti zabavení těchto e-mailů a jejich příloh, což Komise akceptovala. Tyto dokumenty tedy nebyly doplněny do spisu Komise.

Třetí den druhé kontroly (26. března 2015)

- 16 Třetí den kontroly Komise žalobkyním sdělila, že pokud i jen jediný dokument obsahuje zmínku ‚k exportování‘, vezme software Nuix automaticky všechny spojené dokumenty, kvalifikované jako ‚celý rodokmen‘, a nikoli pouze individuální prvek označený k exportování. Což by vysvětlovalo, proč se pět e-mailů ‚potenciálně chráněných‘ důvěrností komunikace mezi advokátem a jeho klientem popsaných v bodě 14 výše ocitlo na seznamu dokumentů ‚k exportování‘, což vyvolává dojem, že všechny dokumenty byly označeny k exportování.
- 17 Kromě toho vyšetřovatelé vyloučili dokumenty nesoucí označení ‚legally privileged‘ z dat přenesených na počítače Komise a z vyhledávání pomocí klíčových slov. Tyto dokumenty byly přímo zaneseny do zvláštní elektronické složky k individuálnímu vyhodnocení vyšetřovatelem za přítomnosti právního zástupce žalobkyň. Takto bylo odděleno 22 000 dokumentů nesoucích označení ‚legally privileged‘. Během tohoto individuálního vyhodnocování se právní zástupci žalobkyň snažili skrýt vyhledávací lištu softwaru Nuix.
- 18 Z protokolu o kontrole dokumentů, jejichž důvěrná povaha je namítána, vyplývá, že jeden dokument byl zapečetěn dne 26. března 2015. Jedná se o dohodu uzavřenou mezi L., společností založenou L. B., a společností Alcogroup. Komise chtěla ověřit, zda má L. B. postavení nezávislého advokáta ve smyslu judikatury soudu Evropské unie, a žalobkyně namítaly, že tato dohoda byla sama chráněna důvěrností komunikace mezi advokátem a jeho klientem.

Čtvrtý a poslední den druhé kontroly (27. března 2015)

- 19 Od metody popsané v bodě 17 výše, kterou Komise považovala za příliš zatěžující, bylo upuštěno ke konci dopoledne čtvrtého dne kontroly.
- 20 Po vyloučení dokumentů z období po 7. říjnu 2014, což je datum zahájení první kontroly, bylo Komisi nakonec povoleno zběžně nahlédnout do dokumentů nesoucích označení ‚legally privileged‘. V rámci těchto změn Komise souhlasila s tím, že v návaznosti na vysvětlení poskytnutá právními zástupci žalobkyň neprozkoumá, ani povšechně, určité dokumenty.
- 21 Navzdory skutečnosti, že ze seznamu dokumentů, které měly být vyhodnoceny, byly odstraněny ty nesoucí označení ‚legally privileged‘, poukázaly žalobkyně na dokument ze seznamu dokumentů ‚k exportování‘ vyhotoveného vyšetřovatelem dne 27. března 2015, který považovaly za chráněný důvěrností korespondence mezi advokátem a jeho klientem.
- 22 V návaznosti na námitky žalobkyň k zabavení uvedeného dokumentu vyšetřovatelé souhlasili s jeho vymazáním ze seznamu dokumentů ‚k exportování‘.

Vývoj po druhé kontrole

- 23 Dopisem ze dne 16. dubna 2015 Komise vrátila ve své zapečetěné obálce dohodu uzavřenou mezi L., založenou L. B., a společností Alcogroup s odůvodněním, že dokument není pro vyšetřování relevantní.
- 24 Dopisem ze dne 21. dubna 2015 zaslaným Komisi žalobkyně tvrdily, že nahlížení do velkého počtu dokumentů, které byly vyhotoveny za účelem jejich obhajoby v rámci první kontroly, během kontroly druhé, představuje porušení práva na spravedlivý proces a základního práva na nedotknutelnost obydlí, jakož i porušení zásad řádné správy a ochrany legitimního očekávání. Tato porušení podle nich učinila první i druhé vyšetřování vadným, takže Komise měla potvrdit ‚okamžité zastavení všech úkonů vyšetřování nebo jiných úkonů, které proti nim útvary Komise zahájily v rámci řízení AT.40244 (AQUAVIT) a AT.40054 (OCTOPUS)‘.
- 25 V [dopise] ze dne 8. května 2015 Komise zamítla návrh na pozastavení všech vyšetřovacích úkonů ve vztahu k žalobkyním v obou dotyčných řízeních [...]. Dopisem ze dne 8. května 2015 Komise zpochybnila jakékoli porušení práv žalobkyň v obou řízeních, přičemž zejména tvrdila, že označení dokumentů se nerovná seznámení se s nimi a že tvrzení žalobkyň, podle kterých tým vyšetřovatelů úmyslně vybral a vyhodnotil dokumenty, na které se vztahuje profesní tajemství, jsou zcela neopodstatněná. Podle Komise tedy neexistuje žádný důvod pro pozastavení obou probíhajících vyšetřování.
- 26 [...]
- 27 Druhé vyšetřování, které vedlo k druhé kontrole, bylo ukončeno dne 7. dubna 2017.“

- 4 Obsah relevantní části dopisu ze dne 8. května 2015 byl následující:

„Pokud jde o úkony Komise provedené v rámci řízení AT.40244 – Bioetanol, Vám připomínám, že neuvádíte, že by Komise disponovala dokumenty, na něž se vztahuje důvěrnost komunikace mezi advokátem a jeho klientem. Vaše požadavky jsou omezeny na skutečnost, že vyšetřovatelé ‚označili‘ (tagged) a mohli přečíst dokumenty, na které se vztahuje výsada důvěrnosti.

Během prohlídky Vám, jakož i Vašemu klientu a třetí osobě, kterou jste si zvolili (panu Coeneovi), však mé týmy vysvětlily jak postup shromažďování informací vyšetřovateli Komise, tak fungování vyhledávacího softwaru používaného Komisí. Bylo Vám tedy vysvětleno, že označení dokumentu (například přílohy), nutně neznamená, že vyšetřovatelé četli veškeré dokumenty týkající se tohoto dokumentu (jako je e-mail obsahující četné přílohy, na které se vztahuje profesní tajemství [...]). Z tohoto důvodu jsou Vaše tvrzení, podle nichž si vyšetřovací tým záměrně vybral a analyzoval dokumenty, na něž se vztahuje profesní tajemství, zcela neopodstatněná.“

III. Žaloba před Tribunálem a napadený rozsudek

- 5 Žalobou se žalobkyně domáhaly toho, aby Tribunál zrušil druhé rozhodnutí o kontrole a dopis ze dne 8. května 2015. Na podporu této žaloby vnesly jediný žalobní důvod rozdělený do dvou částí.
- 6 První část vycházela z porušení práva žalobkyň na spravedlivý proces, chráněného článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), jakož i článkem 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), a zejména z porušení práva na obhajobu, zásady řádné správy a proporcionality, jakož i nestranného vyšetřování.
- 7 Druhá část vycházela z porušení práva na nedotknutelnost obydlí stanoveného v článku 7 Listiny a v článku 8 EÚLP.

- 8 Tribunál měl za to, že tato žaloba byla nepřijatelná.
- 9 V bodech 57 až 65 napadeného rozsudku Tribunál nejprve odmítl oba argumenty žalobkyní směřující k prokázání přípustnosti žaloby ve vztahu k druhému rozhodnutí o kontrole.
- 10 Za tímto účelem Tribunál v bodech 61 až 63 napadeného rozsudku připomněl, že podle judikatury musí být legalita aktu posuzována s ohledem na skutkové a právní okolnosti existující v okamžiku jeho přijetí, a že v projednávané věci tedy výtky vznesené k průběhu kontroly nařízené druhým rozhodnutím o kontrole nemají vliv na návrh na zrušení tohoto rozhodnutí, což je potvrzeno rovněž rozsudkem ze dne 18. června 2015, *Deutsche Bahn a další v. Komise* (C-583/13 P, EU:C:2015:404). Z tohoto rozsudku totiž vyplývá, že nesprávný průběh kontroly může zpochybnit pouze platnost následných rozhodnutí o kontrole přijatých na základě informací získaných neoprávněně při předchozí kontrole.
- 11 Dále Tribunál odmítl argument žalobkyní směřující ke zrušení druhého rozhodnutí o kontrole, v rozsahu, v němž toto rozhodnutí nestanovilo preventivní opatření k zabránění tomu, by se Komise seznámila s dokumenty, které vypracovaly, za účelem zajištění jejich obhajoby v rámci prvního vyšetřování (dále jen „preventivní opatření“). Taková opatření přitom podle nich měla být uložena z důvodu rizika, že by vyšetřovatelé při druhé kontrole našli dokumenty obhajoby spojené s prvním vyšetřováním, jehož předmět byl úzce spjat s předmětem druhého vyšetřování. V tomto ohledu Tribunál v bodě 64 napadeného rozsudku uvedl, že porušení práva na obhajobu namítané žalobkyněmi nevyplyvá přímo z neexistence preventivních opatření, ale z průběhu kontroly, který nemá vliv na návrh na zrušení druhého rozhodnutí o kontrole. Podle Tribunálu jsou v každém případě Komisi uložena omezení při každé kontrole, takže respektování práv dovolávaných žalobkyněmi musí být zajištěno za všech okolností, aniž by za tímto účelem bylo třeba přijmout preventivní opatření. Žalobkyně navíc neoznaly žádné konkrétní pravidlo prokazující právní povinnost Komise zahrnout do rozhodnutí o kontrole zvláštní preventivní opatření týkající se ochrany dokumentů, na něž se vztahuje důvěrnost korespondence mezi advokátem a jeho klientem týkající se jiného vyšetřování. Tribunál z toho v bodě 65 napadeného rozsudku vyvodil, že druhé rozhodnutí o kontrole nevedlo k právním účinkům tvrzeným žalobkyněmi v jejich žalobě, a že v důsledku toho byl návrh, který se ho týká, nepřijatelný.
- 12 Tribunál poté posuzoval přípustnost žaloby v rozsahu, v němž se týkala zrušení dopisu ze dne 8. května 2015.
- 13 Za tímto účelem Tribunál nejprve v bodech 79 až 82 napadeného rozsudku uvedl, že tento dopis musí být posuzován jako definitivní odmítnutí přerušit úkony vyšetřování ve vztahu k žalobkyním a že uvedený dopis měl jako takový povahu předběžného aktu. Tribunál, opíraje se zejména o rozsudek ze dne 11. listopadu 1981, *IBM v. Komise* (60/81, EU:C:1981:264), tudíž dospěl k závěru, že žaloba je nepřijatelná v rozsahu, v němž se týká odmítnutí pozastavit probíhající vyšetřování uvedená v témže dopise.
- 14 Dále Tribunál odmítl argument žalobkyní, podle kterého je dopis ze dne 8. května 2015 napadnutelným aktem z důvodu, že představuje formální rozhodnutí, kterým se ukončuje zvláštní řízení týkající se ochrany dokumentů, na něž se vztahuje důvěrnost korespondence mezi advokátem a jeho klientem, a které v důsledku toho bezprostředně a nezvratným způsobem zasahuje do jejich právního postavení. V tomto ohledu Tribunál v bodech 87 až 89 napadeného rozsudku konstatoval, že tento dopis nepředstavuje takové formální rozhodnutí, a to ani rozhodnutí konkludentní, o zamítnutí žádosti o ochranu důvěrnosti, jelikož se Komise v uvedeném dopise nevyjádřila k otázce, zda se na dotčené dokumenty vztahuje profesní tajemství, či nikoli. Dopis ze dne 8. května 2015 nanejvýš žalobkyním potvrdil, že Komise dokumenty nečetla, a tudíž nedošlo k porušení unijního práva. Tribunál kromě toho připomněl, že Komise tyto dokumenty věcně nezabavila a nedoplnila je do jejího spisu, s výjimkou jediného dokumentu, který, i když byl zabaven a zapečetěn, byl následně žalobkyním vrácen.

- 15 Konečně Tribunál v bodech 91 a 92 napadeného rozsudku připomněl zaprvé to, že soudní přezkum podmínek, za kterých byla kontrola provedena, je v zásadě předmětem žaloby na neplatnost případně podané proti konečnému rozhodnutí přijatému Komisí podle čl. 101 odst. 1 SFEU. To kromě toho zaručuje existenci účinného opravného prostředku k soudu, který se týká kontrolních opatření orgánů pro hospodářskou soutěž, jak požaduje Evropský soud pro lidská práva. Zadruhé mají žalobkyně v takové situaci, jako je situace dotčená v tomto řízení, s ohledem na ukončení druhého vyšetřování, a aniž by byla dotčena možnost případně podat žalobu směřující ke zrušení možného konečného rozhodnutí přijatého v rámci prvního vyšetřování, možnost podat žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti, kdyby byly toho názoru, že úkony, kterými se Komise seznámila s dokumenty, na něž se vztahuje důvěrnost, byly protiprávní a způsobily jim újmu, která může vést ke vzniku odpovědnosti Unie. Tato možnost by existovala i v případě, že by kontrola nevedla ke konečnému rozhodnutí, které by mohlo být předmětem žaloby na neplatnost. Taková žaloba na náhradu škody nespadá do systému přezkumu platnosti unijních aktů, které mají právně závazné účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobkyň, ale může být podána, pokud některý z účastníků řízení utrpěl újmu v důsledku protiprávního jednání orgánu.

IV. Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníků řízení

- 16 Kasačním opravným prostředkem se navrhovatelky domáhají, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek, prohlásil jejich žalobu na neplatnost za přípustnou, vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí ve věci samé a uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 17 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl a uložil navrhovatelkám náhradu nákladů řízení.
- 18 Účastníci řízení byli dne 21. ledna 2019 na základě článku 62 jednacího řádu Soudního dvora vyzváni, aby předložili vyjádření k otázce, zda mají navrhovatelky stále právní zájem na podání kasačního opravného prostředku. Konkrétně byli požádáni o odpověď na otázku, jaký prospěch by mohli z případného zrušení napadeného rozsudku mít s ohledem na ukončení druhého vyšetřování, o kterém Komise rozhodla dne 7. dubna 2017.
- 19 Účastníci řízení na tuto otázku odpověděli podáními došlými kanceláři Soudního dvora dne 20. února 2019.

V. Ke kasačnímu opravnému prostředku

A. K přípustnosti

1. Argumentace účastníků řízení

- 20 V odpovědi na otázku položenou účastníkům řízení Soudním dvorem navrhovatelky uvedly, že zrušení napadeného rozsudku, jakož i zrušení druhého rozhodnutí o kontrole a dopisu ze dne 8. května 2015, které by mohlo následovat, by mohlo vést k ukončení jakéhokoli pokračování v prvním vyšetřování, učinilo by protiprávním přijetí jakéhokoli vyšetřovacího nebo kontrolního úkonu Komise jak v prvním, tak v druhém vyšetřování a umožnilo by jim požadovat náhradu utrpěné újmy.
- 21 Zásah do práva na obhajobu v důsledku nahlížení Komise do dokumentů týkajících se prvního vyšetřování, které bylo umožněno neexistencí preventivních opatření v druhém rozhodnutí o kontrole, totiž *de facto* znemožňuje přípravu obhajoby navrhovatelek v tomtéž vyšetřování. Kromě toho by určení protiprávnosti a zrušení druhého rozhodnutí o kontrole – v rozsahu, v němž Komisi umožnilo seznámit se s uvedenými dokumenty – měly vést ke zrušení dopisu ze dne 8. května 2015, jelikož

první vyšetřovací řízení již nemohlo být prováděno nestranně, a Komise jej tedy měla s konečnou platností ukončit. Komise mimoto tím, že v dopise ze dne 8. května 2015 odmítla uznat důvěrnou povahu dokumentů obhajoby vypracovaných v rámci prvního vyšetřování, zbavila navrhovatelky práva se plně bránit v rámci tohoto vyšetřování. Administrativní ukončení druhého vyšetřování podle nich dále nebrání jeho případnému znovuotevření.

- 22 Komise se naopak domnívá, že se kasační opravný prostředek stal z důvodu administrativního ukončení druhého vyšetřování bezpředmětným v rozsahu, v němž se týká části napadeného rozsudku vztahující se k tomuto vyšetřování.
- 23 Uvedené ukončení podle ní konkrétně umožnilo navrhovatelkám dosáhnout výsledku, o který usilovaly žalobou, v rozsahu, v němž směřovala ke zrušení druhého rozhodnutí o kontrole, jakož i dopisu ze dne 8. května 2015, přinejmenším pokud jde o odmítnutí Komise přerušit druhé vyšetřování. Třebaže bylo toto vyšetřování předmětem pouze administrativního ukončení, kdy nebylo zahájeno žádné formální řízení, má toto ukončení téměř konečnou povahu. Komise v tomto ohledu upřesňuje, že neexistuje žádná možnost znovu otevřít vyšetřování, ledaže se dozví o nových skutečnostech. Kromě toho by takové znovuotevření podléhalo určitým podmínkám, zejména pokud jde o odůvodnění, a vedlo by pravděpodobně k novému vyšetřování, v jehož rámci by Komise nemohla použít dokumenty posuzované během druhého ukončeného vyšetřování.

2. Závěry Soudního dvora

- 24 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že právní zájem žalobce na podání žaloby musí existovat ve vztahu k předmětu žaloby ve fázi jejího podání, neboť jinak by žaloba byla nepřipustná. Tento předmět sporu, stejně jako právní zájem na řízení, musí přetrvávat až do vydání soudního rozhodnutí, neboť jinak by nemohlo být vydáno rozhodnutí ve věci samé, což předpokládá, že žaloba může ve výsledku přinést prospěch účastníku řízení, který ji podal (rozsudek ze dne 6. září 2018, Bank Mellat v. Rada, C-430/16 P, EU:C:2018:668, bod 50 a citovaná judikatura).
- 25 V projednávané věci, jak uznává sama Komise, administrativní ukončení druhého vyšetřování, k němuž došlo v průběhu řízení před Tribunálem, není konečné, neboť toto vyšetřování může být znovuotevřeno v případě, že se Komise dozví o nových významných skutečnostech.
- 26 K prokázání právního zájmu navrhovatelek na podání žaloby přitom stačí pouhá právní možnost znovuotevření uvedeného vyšetřování. Zrušení napadeného rozsudku a případné zrušení druhého rozhodnutí o kontrole Tribunálem, jakož i dopisu ze dne 8. května 2015, které by mohlo následovat, by mělo za následek přinejmenším zánik právního základu použitého pro údajně protiprávní vyšetřovací úkony přijaté Komisí v rámci druhého vyšetřování a její případnou povinnost zahájit nové vyšetřování, v jehož rámci by nemohla použít údajně důvěrné dokumenty se kterými se seznámila při předchozí kontrole (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. října 2002, Roquette Frères, C-94/00, EU:C:2002:603, bod 49, jakož i ze dne 18. června 2015, Deutsche Bahn a další v. Komise, C-583/13 P, EU:C:2015:404, bod 45).
- 27 Z toho důvodu mají žalobkyně nadále právní zájem na podání kasačního opravného prostředku proti napadenému rozsudku, který je tedy přípustný.

B. K věci samé

1. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení a z porušení povinnosti uvést odůvodnění

- 28 Prvním důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelky namítají řadu nesprávných právních posouzení, jakož i porušení povinnosti uvést odůvodnění, kterých se měl Tribunál dopustit při posuzování přípustnosti žaloby, která mu byla předložena. Tento žalobní důvod sestává ze dvou částí.

a) K první části týkající se posouzení druhého rozhodnutí o kontrole Tribunálem

1) Argumentace účastníků řízení

- 29 První část prvního důvodu kasačního opravného prostředku, na jehož podporu navrhovatelky uplatňují čtyři argumenty, se týká posouzení přípustnosti žaloby Tribunálem v rozsahu, v němž směřuje ke zrušení druhého rozhodnutí o kontrole.
- 30 V rámci prvního uplatněného argumentu navrhovatelky vycházejí z předpokladu, že kdyby bylo druhé rozhodnutí o kontrole odůvodněno přiměřeným způsobem, to znamená, kdyby stanovilo preventivní opatření, vyšetřovatelé by nemohli být toho názoru, že jim umožňuje nahlížet do dokumentů, jež navrhovatelky považují za důvěrné.
- 31 V tomto ohledu navrhovatelky zaprvé tvrdí, že Tribunál porušil povinnost uvést odůvodnění, která mu přísluší, jelikož neodpověděl na argumenty vycházející z toho, že opomenutí přijmout v druhém rozhodnutí o kontrole preventivní opatření představuje rovněž porušení povinnosti uvést odůvodnění podle čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003, článku 47 Listiny a článku 6 EÚLP. Zadruhé Tribunál v bodě 64 napadeného rozsudku zkreslil návrh navrhovatelek, když měl za to, že neuvedly žádné konkrétní pravidlo prokazující údajnou povinnost zahrnout do druhého rozhodnutí o kontrole preventivní opatření, přestože se za tímto účelem dovolávaly právě těchto ustanovení. Zatřetí se prý Tribunál nesprávně domníval, že navrhovatelky uplatnily první argument, podle kterého by protiprávní průběh kontroly mohl zpochybnit platnost rozhodnutí, na jehož základě byla taková kontrola provedena. Ve skutečnosti prý navrhovatelky odkazovaly na podmínky provedení druhého rozhodnutí o kontrole pouze pro úplnost a k objasnění analýzy týkající se legality samotného rozhodnutí ve smyslu rozsudku ze dne 18. června 2015, Deutsche Bahn a další v. Komise (C-583/13 P, EU:C:2015:404).
- 32 Druhým argumentem navrhovatelky poukazují na to, že Tribunál nesprávně posoudil žalobu ve věci samé v rámci posouzení její přípustnosti, když v bodě 64 napadeného rozsudku uvedl, že údajná porušení práva na obhajobu nevyplývala přímo z neexistence preventivních opatření, nýbrž z průběhu kontroly a že Komisi byla každopádně při každé kontrole uložena omezení.
- 33 Třetím argumentem navrhovatelky namítají, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 62, 64 a 65 napadeného rozsudku konstatoval, že nedostatek odůvodnění spočívající v neexistenci preventivních opatření v druhém rozhodnutí o kontrole nemá vliv na návrh na zrušení, že tvrzená porušení nevyplývají přímo z uvedené neexistence a že druhé rozhodnutí o kontrole nezpůsobilo právní účinky, které namítají.
- 34 Ve skutečnosti byly podle navrhovatelek první a druhá kontrola úzce spojeny svým předmětem, takže při přijetí druhého rozhodnutí o kontrole byla Komise konfrontována se zvýšeným objektivním rizikem porušení práva na obhajobu v průběhu kontroly. Za těchto okolností měla Komise toto riziko

zohlednit, zejména stanovením preventivních opatření, aby vymezila pravomoci svěřené vyšetřovatelům. Proto byla neexistence takových opatření podle nich příčinou tvrzených pochybení, kterých se vyšetřovatelé dopustili.

- 35 Navrhovatelky dále Tribunálu vytýkají, že porušil povinnost uvést odůvodnění jednak tím, že neuvedl žádný důvod, který by mohl odůvodnit neexistenci přímé příčinné souvislosti mezi nedostatkem odůvodnění a porušením práva na obhajobu, a jednak proto, že neodpověděl na jejich argument vycházející z vazby existující mezi předměty obou kontrol, který by odůvodňoval nutnost zvláštního odůvodnění ze strany Komise.
- 36 V rámci čtvrtého argumentu navrhovatelky tvrdí, že se Tribunál v bodě 64 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když uvedl, že dodržení práva na obhajobu bylo v každém případě zajištěno omezeními uloženými Komisi při každé kontrole. Existence těchto omezení totiž podle nich nezbavuje Komisi povinnosti odůvodnit svá rozhodnutí. Kromě toho Tribunál tím, že se omezil na abstraktní odkaz na uvedená omezení, nepostupoval správně, když nepřezkoumal, zda Komise dodržela právo na obhajobu.
- 37 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

2) Posouzení Soudního dvora

- 38 První částí prvního důvodu kasačního opravného prostředku a čtyřmi argumenty uplatňovanými na její podporu, které je třeba zkoumat společně, navrhovatelky v podstatě tvrdí, že se Tribunál dopustil několika nesprávných právních posouzení a porušil povinnost uvést odůvodnění, jakož i právo na obhajobu, když považoval žalobní důvod vycházející z nedostatku odůvodnění druhého rozhodnutí o kontrole – v rozsahu, v němž mělo být doprovázeno preventivními opatřeními – za nepřipustný.
- 39 Konkrétně Tribunál především údajně neodpověděl na žalobní důvod žalobkyně vycházející z nedostatku odůvodnění druhého rozhodnutí o kontrole v rozsahu, v němž toto rozhodnutí nestanovilo preventivní opatření.
- 40 V tomto ohledu je třeba uvést, že tato argumentace vychází ze záměny přezkumu, který je soud prvního stupně povinen provést v rámci posouzení přípustnosti žaloby na neplatnost, a přezkumu této žaloby po meritorní stránce.
- 41 Tribunál totiž omezil posouzení žaloby na argumenty navrhovatelek směřující k prokázání její přípustnosti. V této analýze přitom Tribunál zejména ověřil, zda argumenty, o které se tato žaloba opírala, mohly zpochybnit legalitu napadených aktů.
- 42 Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, tedy Tribunál postupoval správně, když se zdržel posouzení opodstatněnosti argumentů, podle kterých neexistence preventivních opatření v druhém rozhodnutí o kontrole představuje porušení povinnosti podle čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003, článku 47 Listiny a článku 6 EÚLP.
- 43 Pokud jde dále o argument navrhovatelek, podle kterého Tribunál nesprávně posoudil žalobu ve věci samé, když měl v bodě 64 napadeného rozsudku za to, že tvrzená porušení práva na obhajobu nevyplývala přímo z neexistence preventivních opatření, ale z průběhu kontroly, vychází tento argument z nesprávného pochopení uvedeného bodu.
- 44 V tomto bodě totiž Tribunál neposuzoval opodstatněnost argumentů směřujících k prokázání takových porušení, nýbrž se v rámci svého posouzení přípustnosti žaloby omezil pouze na konstatování toho, že mezi těmito porušeními – za předpokladu jejich prokázání – a legalitou druhého rozhodnutí o kontrole každopádně neexistuje žádná příčinná souvislost.

- 45 Jak přitom správně uvedl Tribunál v bodě 61 napadeného rozsudku, legalita unijního aktu musí být posuzována v závislosti na skutkových a právních okolnostech existujících ke dni, kdy byl tento akt přijat (rozsudek ze dne 11. května 2017, Švédsko v. Komise, C-562/14 P, EU:C:2017:356, bod 63 a citovaná judikatura), takže akty následující po přijetí rozhodnutí nemohou mít vliv na platnost tohoto rozhodnutí [rozsudky ze dne 8. listopadu 1983, IAZ International Belgium a další v. Komise, 96/82 až 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 a 110/82, EU:C:1983:310, bod 16, a ze dne 17. října 1989, Dow Benelux v. Komise, 85/87, EU:C:1989:379, bod 49, jakož i usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 27. září 2004, Komise v. Akzo a Akcros, C-7/04 P (R), EU:C:2004:566, bod 46].
- 46 Vzhledem k tomu, že tvrzená porušení práva v projednávané věci mohla být vyšetřovateli Komise případně spáchána až při druhé kontrole, a tedy až po přijetí druhého rozhodnutí o kontrole, nemohla v důsledku toho v žádném případě postihnout jeho legalitu.
- 47 Kromě toho se navrhovatelky domnívají, že v projednávané věci měla být preventivní opatření stanovena s ohledem na zvýšené riziko, že se vyšetřovatelé při druhé kontrole seznámí s důvěrnými dokumenty, které se týkají první kontroly, z důvodu podobných cílů vyšetřování, v jejichž rámci ke kontrolám došlo.
- 48 Je však třeba uvést, že tento argument se v podstatě zakládá na předpokladu, že by druhé rozhodnutí o kontrole muselo stanovit zvláštní preventivní opatření, pokud jde o ochranu důvěrnosti komunikace mezi advokátem a jeho klientem, za účelem provedení kontroly, pokud mu předcházela první kontrola, a že tyto dvě kontroly byly provedeny v rámci vyšetřování, která mají podobné cíle. Za těchto okolností by totiž pouze taková preventivní opatření mohla zajistit, že vyšetřovatelé Komise nebudou toho názoru, že jim uvedené rozhodnutí umožňuje nahlédnout do dokumentů, na něž se vztahuje důvěrnost komunikace mezi advokátem a jeho klientem.
- 49 Takový předpoklad je však zjevně nesprávný.
- 50 Právo na ochranu důvěrnosti korespondence mezi advokátem a jeho klientem je totiž součástí práva na obhajobu, jež musí být dodrženo již ve fázi předběžného vyšetřování (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. května 1982, AM & S Europe v. Komise, 155/79, EU:C:1982:157, body 18 až 23; ze dne 21. září 1989, Hoechst v. Komise, 46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 16, jakož i ze dne 14. září 2010, Akzo Nobel Chemicals a Akcros Chemicals v. Komise a další, C-550/07 P, EU:C:2010:512, body 40 a 41). Proto je dodržování tohoto práva v zásadě závazné pro Komisi a její vyšetřovatele nezávisle na rozsahu zmocnění, které je jim přiznáno rozhodnutím o kontrole.
- 51 Na rozdíl od tvrzení žalobkyň tedy vyšetřovatelé nemohli v žádném případě vyvodit ze skutečnosti, že v druhém rozhodnutí o kontrole chybí jakékoli zvláštní preventivní opatření týkající se údajně důvěrných dokumentů vypracovaných po první kontrole, že jim bylo povoleno porušit důvěrnost těchto dokumentů.
- 52 Konečně stačí uvést, k argumentům směřujícím proti úvahám uvedeným v bodě 64 napadeného rozsudku, podle kterých jsou Komisi během každé kontroly vždy uložena omezení, takže dodržování práv tvrzených žalobkyněmi musí být v každém případě zajištěno, a podle kterých dále navrhovatelky neurčily konkrétní pravidlo zakládající právní povinnost Komise zařadit do druhého rozhodnutí o kontrole zvláštní opatření, že tyto úvahy mají doplňující charakter, a že by v důsledku toho uvedené argumenty nemohly, a to ani za předpokladu, že by byly opodstatněné, vést ke zrušení napadeného rozsudku, a že musí být tudíž odmítnuty jako neúčinné.
- 53 Podle ustálené judikatury totiž platí, že postačuje-li některý z důvodů použitých Tribunálem k odůvodnění výroku jeho rozsudku, případné vady jiného důvodu, který je rovněž v předmětném rozsudku použit, nemají na uvedený výrok každopádně žádný vliv, takže důvod kasačního opravného

prostředku, kterým jsou namítány, je irrelevantní a musí být zamítnut (viz zejména rozsudky ze dne 29. dubna 2004, Komise v. CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, bod 68, a ze dne 15. května 2019, CJ v. ECDC, C-170/18 P, nezveřejněný, EU:C:2019:410, bod 56).

- 54 S ohledem na výše uvedené úvahy Tribunál právem vyloučil, že argumenty navrhovatelek mohly zpochybnit legalitu druhého rozhodnutí o kontrole a že v bodě 65 napadeného rozsudku považoval žalobu za nepřipustnou v rozsahu, v němž směřovala ke zrušení tohoto rozhodnutí.
- 55 První část prvního žalobního důvodu je proto třeba zamítnout.

b) K druhé části týkající se posouzení přípustnosti žaloby Tribunálem v rozsahu, v němž směřovala ke zrušení dopisu ze dne 8. května 2015

1) Argumentace účastníků řízení

- 56 Druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku, na jejíž podporu jsou uplatňovány dva argumenty, se týká posouzení přípustnosti žaloby Tribunálem v rozsahu, v němž směřovalo ke zrušení dopisu ze dne 8. května 2015.
- 57 Prvním argumentem navrhovatelky vytykají Tribunálu, že zkreslil znění tohoto dopisu. Zatímco podle bodu 80 napadeného rozsudku je tento dopis pouze přípravným aktem pro přijetí konečného rozhodnutí Komise, kterým se ukončuje vyšetřování, obsahuje uvedený dopis podle nich ve skutečnosti zaujetí konečného stanoviska Komise k nedůvěrnému charakteru dotčených dokumentů. Tento dopis je tedy rozhodnutím, které má ve vztahu k navrhovatelkám závazné právní účinky. Mimoto podle nich Tribunál v bodě 87 uvedeného rozsudku zkreslil skutkový stav, když měl za to, že v tomto dopise se Komise „nevyjadřuje k otázce, zda se na dotčené dokumenty vztahuje profesní tajemství, či nikoli, [a že] dopis ze dne 8. května 2015 navíc žalobkyním potvrzuje, že Komise dokumenty nečetla“. Ve skutečnosti z uvedeného dopisu jasně vyplývá, že Komise nespochybňuje, že do označených dokumentů bylo nahlíženo.
- 58 Kromě toho dopis ze dne 8. května 2015 prý způsobil navrhovatelkám nenapravitelnou újmu. Zprv seznámení Komise s dotčenými dokumenty jistě mohlo ovlivnit určitým způsobem první vyšetřování, a zadruhé pouze přerušení tohoto vyšetřování mohlo zabránit zhoršení uvedené újmy, neboť ve zvláštním kontextu projednávané věci mohlo právě porušení práva na obhajobu navrhovatelek v průběhu druhé kontroly ohrozit jejich schopnost se účinně bránit.
- 59 Druhým argumentem navrhovatelky tvrdí, že Tribunál v bodech 86 až 89 napadeného rozsudku chybně rozlišil mezi touto situací a situací, která vedla k vydání jeho rozsudku ze dne 17. září 2007, Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals v. Komise (T-125/03 a T-253/03, EU:T:2007:287), a že měl nesprávně za to, že při neexistenci skutečného aktu, kterým by byly zabaveny a doplněny do spisu údajně důvěrné dokumenty, Komise nepřijala konkludentní rozhodnutí o zamítnutí žádosti o ochranu důvěrnosti korespondence mezi advokátem a jeho klientem.
- 60 Ve skutečnosti je podle nich rozlišení založené na zabavení nebo nezabavení dokumentů umělé a má za následek, že je Komisi – tím, že se vyhne zkopírování dokumentů obhajoby, do nichž však vyšetřovatelé nahlédli – umožněno zabránit napadení jejího rozhodnutí. Tribunál podle nich dále v bodě 87 napadeného rozsudku zkreslil skutkový stav, když konstatoval, že dopis ze dne 8. května 2015 potvrzuje, že vyšetřovatelé nečetli dokumenty obhajoby navrhovatelek. Komise přitom v obhajobě před Tribunálem připustila, že vyšetřovatelé mohli číst dokumenty týkající se obhajoby navrhovatelek, které považovala za nechráněné profesním tajemstvím, a usoudila, že tyto vyšetřovatelé mohli provést zběžné vyhodnocení dokumentů, které mohly být chráněny. Nakonec uvedený dopis představuje konkludentní rozhodnutí, kterým se ukončuje zvláštní postup týkající se ochrany práva na obhajobu. V tomto ohledu je otázka, zda Komise rovněž zkopírovala nebo začlenila dokumenty do svého spisu, irrelevantní.

V projednávaném případě se konkludentní rozhodnutí Komise v každém případě projevilo zahrnutím dokumentů obhajoby do výsledků rešerše, nahlížením do nich a výběrem některých z nich jako dokumentů relevantních pro vyšetřování, i když byly následně ze seznamu dokumentů na výstup odebrány.

61 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

2) Závěry Soudního dvora

62 Ve druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky v podstatě namítají zkreslení dopisu ze dne 8. května 2015, jakož i nesprávné právní posouzení, jelikož Tribunál nesprávně kvalifikoval tento dopis jako přípravný akt, a nikoliv jako konečné rozhodnutí Komise, jímž se zamítá žádost o ochranu důvěrnosti korespondence mezi advokátem a jeho klientem.

63 Je třeba nejprve připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora platí, že pokud Tribunál zjistil nebo posoudil skutkový stav, Soudní dvůr je na základě článku 256 SFEU jako jediný příslušný k výkonu přezkumu právní kvalifikace tohoto skutkového stavu a z něj vyvozených právních důsledků. Posouzení skutkového stavu, s výhradou případu zkreslování důkazů předložených Tribunálu, tedy nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora (viz zejména rozsudek ze dne 20. září 2018, Španělsko v. Komise, C-114/17 P, EU:C:2018:753, bod 75 a citovaná judikatura).

64 Takové zkreslení může spočívat v interpretaci dokumentu v rozporu s jeho obsahem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Francie v. Komise, C-601/11 P, EU:C:2013:465, bod 106), musí zjevně vyplývat ze spisu a předpokládat, že Tribunál zjevně překročil meze přiměřeného posouzení důkazů. V tomto ohledu nestačí prokázat, že dokument mohl být vykládán jinak, než jak jej vyložil Tribunál (rozsudek ze dne 29. října 2015, Komise v. ANKO, C-78/14 P, EU:C:2015:732, bod 55 a citovaná judikatura).

65 V projednávaném případě přitom z dopisu ze dne 8. května 2015 vyplývá, že Komise měla za to, že „skutečnost, že byl nějaký dokument označen (jako například příloha), nutně neznamená, že vyšetřovatelé četli všechny dokumenty s ním spojené“, včetně dokumentů „potenciálně chráněných služebním tajemstvím“. Ačkoli tedy Komise výslovně nevyloučila, že by její vyšetřovatelé mohli údajně důvěrné dokumenty číst, v rozporu s tvrzením navrhovatelek nicméně nepřipustila, že tyto dokumenty skutečně přečetli, a to ani zběžně. Komise naproti tomu výslovně vyloučila, že by se označení dokumentu nutně rovnalo seznámení se s ním.

66 Je tedy třeba konstatovat, že Tribunál tím, že v bodě 87 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že „v dopise ze dne 8. května 2015 se Komise nevyjádřila k otázce, zda se na dotčené dokumenty vztahuje profesní tajemství, či nikoli“, a že tento dopis nanejvýš „žalobkyním [potvrdil], že se Komise s dokumenty neseznámila“, Tribunál nevyložil uvedený dopis ve zjevném rozporu s jeho obsahem, a tudíž ho nezkreslil.

67 Z toho vyplývá, že Tribunál v bodě 90 napadeného rozsudku správně rozlišil mezi projednávanou věcí a věcí, v níž byl vydán rozsudek Tribunálu ze dne 17. září 2007, Akzo Nobel Chemicals a Akcros Chemicals v. Komise (T-125/03 a T-253/03, EU:T:2007:287), ve které se Komise vyjádřila k důvěrnosti dokumentů konkludentním rozhodnutím, konkretizovaným zabavením těchto dokumentů, čímž formálně zamítla žádost o ochranu jejich důvěrnosti.

- 68 V projednávané věci v rozsahu, v němž Tribunál správně konstatoval, že dopis ze dne 8. května 2015 nezaujal stanovisko k důvěrné povaze dotčených dokumentů, ani nepotvrdil, že se vyšetřovatelé Komise při druhé kontrole s údajně důvěrnými dokumenty seznámili, tento dopis nemůže představovat ani formální rozhodnutí o zamítnutí žádosti o ochranu důvěrnosti, ani *a fortiori* konkludentní rozhodnutí potvrzující zamítnutí takové žádosti.
- 69 Tribunál se tudíž nedopustil žádného nesprávného právního posouzení, když v bodech 80 a 81 napadeného rozsudku konstatoval, že dopis ze dne 8. května 2015 měl být posuzován jako odmítnutí přerušit s konečnou platností úkony vyšetřování ve vztahu k navrhovatelkám, které měly povahu předběžných úkonů.
- 70 Za těchto okolností je třeba zamítnout druhou část prvního žalobního důvodu, a tudíž zamítnout první žalobní důvod v plném rozsahu.

2. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení práva na účinnou soudní ochranu

a) Argumentace účastníků řízení

- 71 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky vytýkají Tribunálu, že v bodech 91 a 92 napadeného rozsudku omezil soudní přezkum údajně protiprávních jednání Komise při provádění kontroly pouze na žaloby směřující ke zrušení případného konečného rozhodnutí přijatého později tímto orgánem a ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie. Tribunál tím údajně porušil právo navrhovatelek na účinnou soudní ochranu zaručené článkem 6 EÚLP a článkem 47 Listiny, jelikož tyto dvě žaloby nejsou schopny zajistit navrhovatelkám dostatečnou soudní ochranu.
- 72 Na jedné straně žalobkyně s odkazem na rozsudek ESLP ze dne 21. prosince 2010, *Société Canal Plus a další v. Francie* (CE:ECHR:2010:1221JUD002940808), tvrdí, že pokud jde o žalobu na neplatnost, kdyby Komise nepřijala konečné rozhodnutí, ocitly by se bez jakéhokoli opravného prostředku proti uvedeným jednáním, ačkoliv nesrovnalosti, ke kterým došlo v dané fázi řízení, nemohou být vždy napraveny v pozdější fázi řízení. Naproti tomu, pokud by bylo přijato konečné rozhodnutí, žaloba směřující k jeho zrušení by neumožňovala zabránit nezvratným následkům používání důvěrných informací obsažených v dokumentech, se kterými se vyšetřovatelé Komise mohli seznámit. Na druhé straně žaloba na určení mimosmluvní odpovědnosti, která by neumožňovala se zpětnou účinností odstranit právní základ údajně protiprávních jednání Komise, by byla pro účely zajištění ochrany práv žalobkyň rovněž neúčinná.
- 73 Podle nich je tento závěr *a fortiori* jediný možný, jelikož podle čl. 52 odst. 4 a článku 53 Listiny musí být soudní ochrana zajišťovaná unijním právem přinejmenším rovnocenná ochraně zaručené vnitrostátními ústavními tradicemi. Ústavní soud (Belgie), který se opírá o tutéž judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, měl za to, že soudní přezkum kontrolních opatření musí v případě zjištění nesrovnalosti umožnit buď předcházet jejich uskutečnění, nebo pokud již byly provedeny, poskytnout dotčeným osobám „přiměřenou nápravu“.
- 74 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

b) Závěry Soudního dvora

- 75 Druhý důvod kasačního opravného prostředku vychází z porušení práva navrhovatelek na účinnou soudní ochranu, jak je zaručena článkem 47 Listiny a článkem 6 EÚLP. Navrhovatelky vytýkají Tribunálu, že soudní přezkum údajně protiprávních jednání Komise při kontrole omezil pouze na

žaloby směřující k založení mimosmluvní odpovědnosti Unie a ke zrušení případného konečného rozhodnutí přijatého později Komisí, které konstatuje porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže.

- 76 V projednávané věci jsou přitom úvahy uvedené v bodech 91 a 92 napadeného rozsudku, zpochybňované navrhovatelkami, uvedeny výrazy „Je třeba dodat, že“. Na druhé straně v bodech 82 a 90 uvedeného rozsudku Tribunál dokončil posouzení argumentů vznesených navrhovatelkami, jak jsou převzaty v bodech 68 a 69, jakož i v bodě 83 uvedeného rozsudku.
- 77 Z toho vyplývá, že body 91 a 92 napadeného rozsudku uvádějí doplňující odůvodnění.
- 78 V důsledku toho musí být druhý důvod kasačního opravného prostředku s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 53 tohoto rozsudku zamítnut jako irelevantní.
- 79 S ohledem na výše uvedené úvahy musí být projednávaný kasační opravný prostředek zamítnut v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 80 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora platí, že není-li kasační opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr rozhodne o nákladech řízení. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se použije na základě čl. 184 odst. 1 uvedeného jednacího řádu na řízení o opravném prostředku, se účastník řízení, který neměl ve věci úspěch, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 81 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelky neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení. Tyto náklady řízení ponese společně a nerozdílně, jelikož podaly kasační opravný prostředek společně.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Společnostem Alcogroup SA a Alcodis SA se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.